

TAMPEREEN SEUDUN
METSÄNOMISTAJAT RY

www.tasemo.fi

Jäsenlehti 3/2021

11.10.2021

LEHDEN TEKEMISESTÄ

Poikkeusolot ovat yhä edelleen jatkuneet. Vaikka yhteiskuntaa on jo avattu ja kaupalliset toimijat ovat voineet järjestää tilaisuuksia, niin monet yritykset ovat kuitenkin olleet varovaisia ja kyllä syystäkin. Tämän takia monet yritysvierailut ovat olleet mahdottomia toteuttaa. Ja etä tapahtumia emme ole halunneet järjestää, koska niitä monet muut metsäalan toimijat kyllä järjestävät.

Tähän vuoden viimeiseen lehteen saatiin menneen tapahtuman kertomuskin. Tulevien tapahtumien lista alkaa olla lähes entisen kaltainen. Pari retkeäkin on saatu aikaan. Ensi vuoden ohjelmasta on jo hiukan alkua.

Tässä lehdessä on jo myös kutsu ensi vuoden vuosikokoukseen 16.3.2022.

Tilaisuus on samalla myös uusien jäsenten jäsenhankintakamppanja, juhlapuhujaksi olemme saaneet historian tutkijan ja kirjailijan Teemu Keskisarjan. Tilaisuuteen voitte kutsua myös Tasemoon kuulumattomia metsänomistajia, tilaisuudessa mahdollisuus liittyä Tasemoon.

Jäsenrekisterille tehtiin myös 'siivous' ja poistettiin jäsenmaksunsa maksamattomat henkilöt.

Yhä edelleen puuttuu sähköpostiyhteystietoja. Tulevien tapahtumien tiedotusta ylläpidetään sivujemme alkusivulla, joten te, jotka ette saa sähköpostia voitte seurata sieltä.

Kesän aikana on myös tullut paljon uusia vaatimuksia ja rajoituksia sekä uhkia metsänomistukseen ja Suomen metsiin. Laikun ensimmäisessä tilaisuudessa 13.10 psykologian emeritusprofessori Markku Ojala kertoo ilmiöstä, metsänomistajan syyllistäminen. Toinen tilaisuus 24.11. Laikussa esittellään Versowoodin toimintaa Pirkanmaalla ja Matti Rauhalahti kertoo metsänomistuskokemuksia yli 30 vuoden ajalta sekä viihdyttää meitä välissä lauluillaan.

Mauri Inha

PUHEENJOHTAJALTA

Hyvää syksyn alkua kaikille jäsenille!

Tällä kertaa tätä kirjoittaessani näyttää koronatilanne yhdistyksemme toiminnan kannalta pitkästä ajasta vähän valoisammalta. Voimme taas järjestää ulkoilmaretkien lisäksi muitakin kokoontumisia: retkeilyjä ja

keskustelutilaisuuksia. Niissä voimme taas tavata toisiamme kasvokkain, mikä on vuorovaikutuksen kannalta huomattavasti mukavampaa kuin etäyhteydet ja turvavälit. Toisaalla tässä lehdessä on tulevaa syksyn ja talvenkin ohjelmaa.

Kulunut kesä aiheutti helteineen metsänhoitotöiden kannalta hikiset oltavat, vaikkakin oli lomailijoille sopivampi. Alkaneena syksynä kelit esimerkiksi taimikonhoidolle ovatkin huomattavasti suotuisammat. Eli taimikot kuntoon! Muuten julkisuudessa on jatkunut metsäsektoria kuormittava keskustelu. Siinä on edelleen pyritty metsänomistajien asemaa kyseenalaistamaan sekä omistusoikeutta uhaten että metsänhoidon taitoa ja halua kyseenalaistaen. Uudet laki- ja strategishankkeet niin EU:ssa kuin kotimaassakin uhkaavat metsänomistajien oikeuksia päättää mitä metsällään tekevät. Näitä hankkeita ovat EU:n metsästrategia, luonnon monimuotoisuusstrategia ja ilmastostrategia sekä kotimaassa uusi tekeillä oleva luonnonsuojelulaki ja valmisteilla oleva rakennuslaki. Näissä metsänomistajien etuja saatetaan olla kaventamassa. Edunvalvonnalla on töitä niin MTK:kin kuin Etämetsänomistajien liitollakin. Asiaan liittyviä lausuntoja on myös annettu. Vaikka metsäasiat eivät kuulu EU:n päätäntävaltaan, pyrkii unioni muita reittejä pitkin saamaan sananvaltaa suomalaiseenkin metsänhoitoon. Esimerkiksi jos EU saa tahtonsa läpi, suomalaistenkin yli 13 hehtaarin metsätilojen on laadittava EU:n hyväksymä metsäsuunnitelma luonnonsuojeluun liittyvine raportointivelvollisuuksineen, jonka noudattaminen on hyvin vaikeaa jopa mahdotonta. Brysselissä tietämys siitä, mitä suomalainen metsätalous arjessa oikein on, on varsin ohutta. Niin kuin sanottu, yhdistyksen toimintaa yhteisen hyvän merkeissä voidaan nyt turvallisesti jatkaa. Pitäkäämme keskustelua yllä omalta osaltamme etujemme puolesta sekä vaikuttamalla Suomen päättäjiin että tukemalla edunvalvontaorganisaatioitamme MTK/metsänhoitoyhdistyksiä ja Etämetsänomistajien liittoa. Todettakoon vielä lopuksi, että metsäteollisuudella menee näinä päivinä varsin hyvin, puukauppa käy vilkkaana ja myös puun hinta metsäomistajien kannalta on hyvällä tasolla. Toivota kaikille jäsenille hyviä metsänhoitokelejä ja onnistuneita puukauppoja! Matti Ilveskoski

Tasemon historiikkikirja esittelee toiminnan koko 30 vuoden ajalta. Kirjaan on kerätty myös paljon jäsenien kokemuksia ja kertomuksia. Tässä pari näytettä jäsen Markku Heinämäen monista hauskoista tarinoista.

Menin Mouhijärvelle Vaihtometsään alikasvoksen raivuulle. Parkkeetrasin autoni Kilkanmäentien varteen. Työmaani oli runsaan kilometrin päässä autosta ja kujin sinne jalkaisin metsän halki, sillä tietä metsään ei silloin vielä ollut. Työskentelin niin pitkään kuin näki ja autolle saapuessani oli jo pimeä. Mutta auto ei ollutkaan

siinä mihin olin sen jättänyt. Sekavat ajatukset pyörivät päässäni. Mitä oikein oli tapahtunut ? tarina jatkuu historiikkiakirjassa... 😊

Kihniöntien varressa laanipaikalla oli tukkikasa työni kannalta sopivassa paikassa ja eväätkin olisi mukava syödä tukkien päällä. Toin jo aamulla evääni tukkikasalle. Voileivät olivat muovilaatikossa muovipussiin kiedottuina ja eväspakkaus ja termospullo olivat muovikassissa. Kätkin evääni sopivaan koloon ja lähdin tositoimiin. Työskenneltyäni hyvän rupeaman nälkäkin alkoi jo tuntua ja palasin tukkikasalle eväiden pariin. Otin kassin kätköistään ja rupesin availemaan eväskääröä. Kun laatikko oli edessäni avoimena, en ollut uskoa silmiäni. Voileivät liikkuvat laatikossa ! tarina jatkuu historiikkikirjassa 😊

Mauri Inha

TULEVIA TAPAHTUMIA

1. Keskiviikko 13.10.2021 Laikku 17- 20

Kulttuurikeskus Laikku, Keskustori 4, Tampere
Keskiviikko 13.10.2021 klo 17-20 Luentosali

17.00-17.20 Kuulumisten vaihtoa ja tasemolaisten tapaamisia

17.20-17.30 Avaussanat, TaSeMon hallituksen edustaja

17.30 – 18.15 "Onko metsien suojelu Suomen pelastus ja miksi metsänomistajia syyllistetään?"

Markku Ojanen, Tampereen yliopiston psykologian emeritusprofessori

18.30 – 19.15 ”MTK - Metsäedunvalvonnan ajankohtaiskatsaus Pirkanmaalta Brysseliin”

Mikko Kriikku, Kenttäpäällikkö, MTK metsälinja, Pirkanmaa

19.15 – 20.00 vapaata keskustelua illan aiheista tai muusta ajankohtaisesta metsäasiasta

2. Opintomatka Hyytiälään 5.1.2021

Ilmoittautuminen viimeistään 1.11.2021, mauri.inha@tasemo.fi puh. 040 5794716 Ilmoitathan mahdolliset erikoisruokavaliot.

Matkan hinta 40 e/hlö sisältää kuljetukset, ohjelmassa mainitut kahvit, lounas ja koulutuksen.

Ohjelma:

Lähtö: Tampere Vanhan kirkon edestä, Atro Vuolle bussilla klo **7.45**

9.00 Hyytiälän ruokalassa kahvi ja karjalanpiirakka

9.15 Ilmastoluento lisättynä metsänhoitonäkökulmalla , [Pauliina Schiestl-Aalto](#)

11.15 lounas

12.15 Tutustuminen maastossa SMEAR- aseman ympäristän koeharvennukseen. Tähän liittyen harjoitustehtävä. Välissä iltapäiväkahvi.

15.00 Lopetus

Aseman johtaja Antti Uotila mukana ohjelman toteuttamisessa.

Matka toteutuu jos lähtijöitä on vähintään 40 ja maksimi on 50 henkilöä.

3. Retki Ruovedelle 10.11.2021

8.00 Lähtö Vanhan Kirkon edestä

9.15 Pihla-Ikkunoiden tehtaaseen tutustuminen

11.15 Lounas, noutopöydästä :Porsaan ulkofilettä pippurikastikkeessa, kermaperunat, uunijuurekset , salaattipöytä, ohukaiset, hillo, kermavaahto sekä kahvi/tee

12.45 Tutustuminen Prosilvan-metsäkonetehtaaseen

14.00 Lähtö metsäkohteelle tutustumaan Prosilvan koneiden käytännön työhön

16.00 Paluu Tampereelle metsäkohteelta

17.00 Paluu Tampereelle

Matkan hinta 40 e/hlö sisältää kuljetukset, lounas ja esittelyt.

Matka toteutuu jos lähtijöitä vähintään 30 ja maksimimäärä 50.

4. Kulttuurikeskus Laikku, Keskustori 4, Tampere, Keskiviikko 24.11.2021 klo 17-20 Luentosali

17.00-17.20 Kuulumisten vaihtoa ja tasemolaisten tapaamisia

17.20-17.30 Avaussanat, TaSeMon hallituksen edustaja

17.30 – 18.15 "Versowood ja sen toiminta Pirkanmaan alueella"

Hannu Ala-Kapee, metsäsiantuntija

18.30 – 19.30 ” Metsänomistuksen kokemuksia 35 vuoden ajalta”

Matti Rauhalahden maa- ja metsätalousyrittäjä, Kuhmalahti

19.30 – 20.00 vapaata keskustelua illan aiheista tai muusta ajankohtaisesta metsäasiasta.

Esityksensä lomassa Matti esittää kitaran säestyksellä itse sanoittamiaan metsäaiheisia lauluja

5. Pikkujoulu 26.11.2021

Ahlmannin oppilaitoksen Kapusta ravintolassa, Hallilantie 24, 33820 Tampere

18.00 Alkumalja ja avaus , Tasemon hallituksen edustaja

18.15 Ruokailu

20.00 Matti Rauhalahden metsäaiheisia lauluja ja juttuja, Tasemo-aiheisesti meille sanoitetun tutun joululaulun kantaesitys ja yhteislaulua halutessamme

21.00 Kahvit, kahvin lomassa ja muissakin väleissä Matin musisointia

22.00 Tilaisuus päättyy

Joulupöytä: Vihersalaattia ja Tilajogurtti-salaatinkastiketta (G) Perinteistä rosollia & punajuurikermää (L, G) Metsäsienisalaattia (G) Marinoituja silakoita (L, G) Katajanmarjagraavattua lohta & kuusenkerkkäkastiketta (L, G) Keittiömme maalaispateeta & karpalokastiketta (L) Keitettyä Rentton lähiperunaa (L, G) Talon sinapilla hunnutettua joulukinkkua (L, G) Paistinliemikastiketta (L) Keittiömme Jaloviinasinappia (L) Palapaistia Ahlmanin naudasta (L, G) Oman keittiömme joululaatikoita: Imellettyä perunalaatikkoa, Porkkanalaatikkoa (G) & Lanttulaatikkoa (L, G) Tilameijerimme juustoja & oman puutarhan hilloa (G) Piparkakkuja (L) Glögi-jogurttimoussekakkua, kahvi/tee

Hinta 45 e / henkilö.

Ilmoittautumiset mauri.inha@tasemo.fi 10.11.2021 mennessä.

Maksu yhdistyksen tilille FI8057317920012192 viimeistään 15.11.2021

6. Laikku 19.1.2022 , 17-20 , Digitaalinen puukauppa ja eMetsä,
Jenni Kuusivuori, Head of Digitalization, Stora Enso ,Division Forest
toinen puhuja
7. **Laikku 9.3.2021**, ohjelma tulee sivuille www.tasemo.fi lähempänä ajankohtaa
8. Vuosikokous 18.3.2021 klo 17.00 – 21.00, Tampereen seudun osuuspankki,
Pellavatehtaankatu 21 C, 5. kerros

17.00 Kahvit ja Osuuspankin puheenvuoro

18.00 Historian tutkija Teemu Keskisarjan juhlaesitelmä.

19.15 Vuosikokous Tasemon jäsenille

8. Historiikkikirjan myynti

Kirjan myyntiä on kaikissa tilaisuuksissa.

MENNEITÄ TAPAHTUMIA

Lempäälän maastoretki 29.5.2021

Kelin suosiessa kokoonnuimme Lempäälään Juho Pohjoismäen metsäpalstalle. Tasemolaiset olivat totuttuun tapaan liikkeellä sankoin joukoin. Metsäkohteisiin oli tutustumassa 27 henkilöä.

Ensimmäisellä pysähdyspaikalla tutustuimme kaksijaksoisen metsänkasvatukseen ja korpipuuston kasvatukseen. Juho Pohjoismäki esitteli tehtyjä toimenpiteitä ja mahdollinen seuraava toimenpide-ehdotus herätti mukavasti keskustelua ja pohdintaa. Korpikuviolla oli metsurihakkuuna poistettu järeät ylispuutervalepät nuoren kuusikon päältä. Alueelle oli vielä ympätty lakkakääpää viikkoa ennen metsäretkeä.

Onnistuneen metsäpäivän takasi hyvät eväät! Nuotiopaikalle siirtyminen sujui mallikkaasti ja pääsimme Metsä Groupin tarjoamien eväiden pariin.

Seuraavalle kohteelle päästiin suoraa taukopaikalta. Kohteena oli nuori kasvatusmetsä, joka oli edellisvuonna harvennettu. Poistuva puutavara tehtiin karsittuna energiarankana. Harvennus oli toteutettu hankintatyönä hakkuukoneella jossa oli joukkokäsittelykoura. Juho Pohjoismäki oli teettänyt aikaistetun ensi harvennuksen ajatuksena että kaikki puu meni karsittuna energiapuuna myyntiin. Tällä tavalla hiukan epätasainen nuorimetsä saatiin nopeasti kasvukuntoon.

Päivän päätteeksi tarkastelimme lahon vaivaamaa aluetta. Alueelta löytyi hiljattain tehty päätehakkuu ja tulossa oleva harvennuskohde.

Päätehakkuualueelle uudistamisajatuksena metsänomistajalla oli maanmuokkaus ja koivun käsinkylvö. Puulajinvaihto oli lahon takia tehtävä.

Päätehakkuun naapurikuviolla pääんvaivaa aiheutti laho ja paikoittain kuivuvat kuuset. Kuvion olisi pitänyt olla parhaassa arvokasvussa olevaa varttunutta kasvatusmetsää, mutta lahovikaisuus ja kuivuvat puut olivat ongelmana. Metsänomistajan ajatuksena oli tehdä harvennushakkuu. Harvennus tehdään reilulla poistumalla, jotta huonokuntoiset rungot saadaan pois. Tarkoitus on antaa puustolle vielä mahdollisuus toipua. Aika näyttää kuinka toimenpide onnistuu! Päivä oli

käytännönläheinen metsäpäivä, joka herätti sopivasti keskustelua ja ajatuksia metsänkäsittelyn eri vaihtoehtoista.

Tuomo Kuisma

Kirjaesittely, Perkeleesti sahaa...

Kesällä ilmestyi
mielenkiintoinen
sahahistoriakirja
Kopran sahasuvusta,
kirjoittajina Sakari
Siltala ja Teemu
Keskisarja, ISBN
978-952-234-897-6
KL 92.

Kirja lähtee
Kannaksen
Vuokselta, Teodor ”
Teutor” Kopran
sahaustoiminnasta
Myllyojan varrelta.
Evakuoinneissa
Koprat päättyivät
Juupajoelle, jossa

jälleen aloitettiin sahaustoimintaa, aluksi pienimuotoisena, josta kehityttiin suursahureiksi 1965 – 1981.

60-luvun puolessa välissä sahoja Suomessa oli 14500 kappaletta, monet pieniä. Vain muutamat pienistä kehittyivät suursahoiksi. Veljekset Keijo ja Tenho Kopra pyörittivät sahaa. Monia vastoinkäymisiä on matkan varrella ollut; sahapaloja, kauppasotia, veljesriitoja, suhdanteiden vaihtelua yms.

Viimeinen päivä 1988 Koprat myivät sahasa Yhtyneille paperitehtaille. Ehtoihin kuului, että Yhtyneiden hankinta-alueelta ei uutta sahatoimintaa saa aloittaa, tämä vaikutti myöhempää kehitykseen.

Keijo Kopra ostikin Vierumäen Teollisuus Oy:n ja jatkoi toimintaa yhä laajenevassa mittakaavassa. Vaikeuksia oli yhä edelleen tulipaloja, aggressiivisia kilpailijoita. Menestys kuitenkin jatkui, sahoja ja tuotantolaitoksia ostettiin lisää kiihtyvään tahtiin.

Keijo Kopran pojat alkoivat nuorena olla mukana toiminnassa; Ville ja Pekka. Heille tuli keskinäisiä riitoja ja 2004 nimensä saanut Wersowood on Villen hallinnassa ja Pekka hoitaa Westas-ryhmää.

Kirja on pääosin kirjoitettu haastatteluiden ja lähdemateriaalien perusteella ja siinä on paljon muutakin sen ajan metsätietoutta kuin pelkästään sahoihin liittyvää. Monille meistä vanhaa tuttua asiaa hieman eri näkökulmasta ehkä. Lähdeviittauksia kirjassa 344, joten asiapitoinen ja silti inhimillinen teos. Tähän pari näytettä kirjasta.

Siv. 154 Keijo Kopra raivostui: ”Kaksi koolla alkavaa puoluetta ei näköjään osaa johtaa tätä maata. Hallitukseen pitää vissiin saada joku demari. ” Maa tarvitsi ”äreämpiä” päättäjiä puuttumaan puukaupan pysäykseen. Jyrki Kataisen ponnettomat maanittelut ja verouudistelut eivät kelvanneet. Muutkin sahurit vaativat: äkkiä päälle kuntien, kaupunkien, ja seurakuntien kolmivuotinen hakkuuohjelma!³⁰⁷. OP-Pohjolan pääjohtaja Reijo Karhisella oli pitkätehoisempi lääke: metsätilojen koko kymmenkertaiseksi, tuet pois ja organisaatiot uusiksi, suurta ravistusta ja radikaaleja muutoksia”.³⁰⁸. Tuolloin elettiin kesää 2009.

Myöhemmältä ajalta, sivu 174

Keijo Kopra käynnistää Mersunsa Lahdessa. Varhaisaamu sarastaa. Matka taittuu nelostietä enemmän tai vähemmän sallituilla nopeuksilla. Vierumäelle ei kestä kuin hetki. Siellä Keijo tiuhaan käy. Vähintään ajaa pihan läpi ja tunnustelee firman pulssin. Seuraavana vuorossa on Riihimäki ja entinen Paloheimon saha. Sitten Koski Turun lääni ja Raunion saha. Tämä on Pekka Kopran Westaksen tonttia. Keijo yöpyy Naantalissa ja aamulla jatkaa Pihlavan sahalle. Sieltä hän kiertää Porin ja Tampereen kautta kotiin Lahteen. Sahaperheen kaikkia laitoksia ei ehdi katsoa kahdessa vuorokaudessa. Toinen reissu alkaa Hartolan liimapuutehtaalta. Sieltä Keijo ajelee Hankasalmelle entiselle Vapon sahalle. Kierros kaartuu Kangasniemen kautta Mikkeliin Otavan sahalle, joka on konsernin vanhin, 1891 perustettu. Tämä lenkki tekee kaikkiaan 400 kilometriä. Illalla Keijo nousee Mersusta ja pyyhkäisee purut penkiltä.

Juupajoen , Korkeakosken saha on nykyisin UPM:n omistuksessa ja Tasemon piti taas tänä syksynä tehdä sinne retki, mutta kun sahalla oli yksi koronaan sairastunut niin eivät toistaiseksi ota vieraita vastaan.

13.10.2021 Laikun tilaisuudessa on puheenvuoro Versowoodin toiminnasta Pirkanmaan alueella ja ensi vuoden vuosikokoukseen ollaan kutsumassa Teemu Keskisarjaa pitämään puhe.

Mauri Inha

STORAENSON ESITTELY

Janne Levula, Stora Enso Metsä

Kuka olen

Olen Janne Levula Stora Ensosta ja aloitin vuoden 2021 alussa metsäasiantuntijana Ikaalinen-Kihniö-Parkano alueella. Tehtävänäni on ostaa puuta pysty- ja hankintakaupalla sekä myydä metsäpalveluja. Toimin aiemmin Juupajoen Hyytiälän SMEAR aseman paikallisena ”kymppinä” ja osa teistä onkin tavannut minut SMEAR-asemaan tutustuessanne. Tuon tehtävän ohella toimin vuodesta 2002 lähtien metsäsertifiointitarkastajana (PEFC ja FSC) Det Norske Veritaksen lukuun. Nuo tehtävät antoivat minulle hyvän ymmärryksen metsien ilmastovaikutuksista sekä pitivät ajan tasalla käytännön metsätaloudesta. Päätin kuitenkin vielä viisikymppisenä pyrkiä koittamaan aivan uusissa tehtävissä metsäalalla, tulin yllättäen valituksi ja olen innoissani teidän, moninaisten metsänomistajien, ja luonnon kanssa toimimisesta. VPJ:nne Maurin pyynnöstä kerron teille hieman Stora Enson toiminnasta ja ajankohtaisesta puukauppatilanteesta.

Stora Enso Metsä pähkinäkuoressa:

Toimitamme puuta raaka-aineeksi Stora Enson Suomen sellu-, kartonki- ja paperitehtaille sekä sahoilla uusiutuvien ja kierrätettävien tuotteiden valmistukseen. Puunhankinnan yhteydessä toimitamme myös energiapuuta lämpö- ja voimalaitoksille. Hankimme puun pääasiassa suomalaisilta yksityismetsänomistajilta. Puunhankinnan lisäksi tarjoamme metsänhoitopalvelut koko metsän kiertoajalle ja valikoimaamme kuuluvat metsänuudistamistyöt, taimikonhoidot, ennakoraivaukset, sukupolvenvaihdoksissa ja verokirjanpidossa avustaminen sekä kaikenlainen neuvonta. Kuntanne metsäasiantuntijan yhteystiedot löydätte osoitteesta storaensometsa.fi.

Puulla on ollut kysyntää

Puukauppa on käynyt Suomessa vilkkaana kevättalvesta lähtien. Myös kesäkuukausina puukauppamäärät ovat olleet selkeästi korkeammalla tasolla edellisiin vuosiin verrattuna.

Ajankohtainen puukauppatilanne

Puukaupan odotetaan jatkuvan syyskaudella vilkkaana, tätä tukee metsäteollisuustuotteiden hyvä markkinatilanne ja sitä kautta sellu- ja

kartonkitehtaiden sekä sahojen korkeat puunkäytöt. Uusiutuvilla materiaaleilla on menekkiä, kun pyritään korvaamaan fossiilisia raaka-aineita. Tampereen ympäristössä tilanne on hyvin samankaltainen kuin koko maassa.

Kesäkorjuukelpoiset harvennukset ostoslistan kärjessä

Alkusyksyllä ostoslistamme kärjessä ovat sulanmaan aikana korjattavat harvennushakkuukohteet, mutta ostamme myös päätehakkuuleimikoita sahojen tukkitarpeisiin.

Hankintapuun osalta tilanne vaihtelee alueittain ja kysyntätilanne kannattaa selvittää paikalliselta metsäasiantuntijaltamme. Selkein tapa varmistaa hankintapuidensa menekki on tehdä hankintakauppa aina ennen varsinaisten hakkuiden aloittamista.

Meiltä kannattaa kysyä myös jatkuvan kasvatuksen harvennushakkuita. Niille on hyviä toteutusmahdollisuuksia esimerkiksi turvemaiden metsissä.

Oikea-aikainen metsänhoito on myös ilmastoteko

Suomessa on pitkät perinteet metsien kestävässä hoidossa ja metsistä saatavan puuraaka-aineen kestävässä käytössä. Paljolti juuri tämän vuoksi metsämme kasvavat vuosittain yli 100 miljoonaa kuutiota. Metsänhoito on täten nyt ajankohtaisempaa kuin koskaan. Kannattavan metsätalouden edellytyksenä on, että metsänhoitotyöt ja hakkuut tehdään ajallaan ja laadukkaasti. Metsänhoitotyön ja harvennushakkuun voi mieltää investointina, jolla tavoitellaan nopeampaa puuston kasvua, järeytymistä ja laatua sekä turvataan metsään aiemmin tehtyjen töiden onnistuminen. Oikea-aikaisesti hoidettu ja järeytynyt metsä kestää paremmin esimerkiksi talvisia lumituhoja.

Oikea-aikainen metsänhoito tuottaa arvoa paitsi metsänomistajalle, myös ilmastolle. Jos taimikkoa ei ole raivattu ajoissa, kasvatettavien puiden kasvu alkaa tyrehtyä ja metsän hiilinielukin pienenee. Taimikonhoidon ansiosta metsässä on tulevaisuudessa parempilaatuisia tukkeja, joista valmistetut tuotteet – esimerkiksi puukerrostalot – toimivat pitkäaikaisina hiilivarastoina. Vastaavasti pieniläpimittaisesta puusta valmistetuilla tuotteilla esim. elintarvike- ja pakkauskartongeilla korvataan fossiilisista raaka-aineista valmistettuja tuotteita ja näin vaikutetaan positiivisesti ilmastoon.

Syksyn marja- ja sieniretkien lomassa on hyvä tarkastaa myös oman metsän tilanne. Hyvänä lisänä maastokäynnillä toimii älypuhelimeen ladattava Stora Enson eMetsä Mobiili -sovellus, joka helpottaa metsässä liikkumista ja eri metsikkökuvioihin tutustumista.

Osa metsänomistajista tekee tietenkin metsänhoitotyöt itse, mutta moni luottaa metsäammattilaisten apuun. Pääasia on, että metsästä huolehditaan.

OPINNÄYTETYÖN ESITTELY

Sekametsät kiinnostuksenkohteena ja graduaiheena

Olen Tampereelle paluumuuttanut, vastavalmistunut metsänhoitaja. Tein kuluneena vuonna pro gradu- työni yksijaksoisten, nuorten kuusi-koivusekametsiköiden kehityksestä ja kasvudynamiikasta yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen kanssa. Työn tarkoitus oli tuottaa tietoa nuorten kuusi-koivusekametsiköiden nykytilasta, ja siitä, miten ne tähän mennessä ovat kasvaneet. Sekametsätutkimus on ollut hyvin ajankohtainen ja itselle mieluisa opinnäytetyön aihe. Seuraavassa ajatuksia opinnäytetyön teosta ja sekametsistä. Pääsin kesällä 2020 kymmeneksi viikoksi töihin maastomittausryhmään, jonka kanssa mittasimme Etelä-Suomessa sijainneita kohteita. Maastopäivinä koemetsiköiden sisällä kertyi askel jos toinen, kun koealojen puita tutkittiin, määriteltiin, luokiteltiin ja mitattiin. Lisäksi humus- ja kivennäismaakerroksesta otettiin näytteitä, puista kairattiin lustonäytteitä ja kaatokoepuita mitattiin tarkemmin. Maastomittauksiin osallistumisen kautta pääsin sisään koko tutkimusprosessiin maastomittausten suunnittelemisesta, mallinnukseen ja aina tulosten tulkintaan asti. Kuvassa on yksi mitattu kuusi-koivusekametsikkö.

Mutta minkälainen metsä itseasiassa on sekametsää? Yksi sekametsien tutkimista ja tutkimustulosten vertailua hankaloittava tekijä oli määritelmän laaja vaihtelu etenkin kansainvälisesti. Luonnonvarakeskuksen Valtakunnan metsien inventointi 12:ssa käytetyn määritelmän mukaan sekametsässä kasvaa havu- että lehtipuustoa ja toisen osuus on enintään 75 prosenttia koko puustosta. Jossain määrin sekapuustoisissa metsissä havu- tai lehtipuuston osuus on 75–95 prosenttia koko puustosta. Sekametsiksi määriteltäviä metsiä on vähän ja jossain määrin sekametsiksi määriteltäviä metsiä noin kolmannes Suomen metsämaan pinta-alasta. Tapion nykyisissä metsänhoitosuosituksissa mainitaan havupuuvaltaisten metsien kasvatuksessa vähintään 10 prosentin lehtipuusekoitteen pitäminen.

Kuva 1. Mitattu kuusi-koivusekametsikkö

Tämänhetkinen yleinen tutkimuskäsitys on, että sekametsäisyys ei pohjoismaissa lisää tai vähennä puuntuotosta verrattuna yhden puulajin metsiin. Rakenteeltaan monipuolisemmat sekametsät voivat sen sijaan sopeutua ympäristömuutoksiin paremmin, tarjota vaihtelunsa ansiosta mahdollisuudet monipuolisemmalle lahoppuulle ja metsälajistolle, olla kestävämpiä tuhonaiheuttajia vastaan ja näin ollen turvata paremmin hiilensidontaa kuin yhden puulajin metsät. Sekapuustoisuudella voidaan siis lisätä metsien terveyttä ja elinvoimaisuutta. Puhtaille kuusimetsille yleisimpiä uhkia Suomessa ovatkin kuivuus ja myrskytuhot yhdistettynä leutoihin talviin ja lisääntyviin koviin tuuliin.

Varjopuolena Suomessa kuusi-koivusekametsien perustamishaasteena ovat hirvieläintuhot, missä koivu voi houkuttavuudellaan altistaa kuusetkin suuremmalle riskille. Lehtipuusekoite saattaa olla hoitotoimenpiteiltään haastavampi, sillä se voi vaatia useampia käsittelykertoja. Vaarana sekametsikkökasvatuksessa on metsikön muuttuminen käsittelyjen myötä yhden puulajin metsiköksi. Tärkeää olisi, että nyt perustetun sekametsikön puuston kaikkien puulajien tulisi sopeutua olosuhdemuutoksiin ja pärjätä kilpailussa toiselle jalostetulle puulajille, että metsikköä voitaisiin kasvattaa sekametsikkönä sen koko kiertoajan.

Sekametsätutkimus on varsin moniulotteista ja metsä suurena ekosysteeminä on aina haastava tutkimuskohde. Olemassa olevia metsiä tutkiessa tulokset ovat aikansa peili, missä tulee huomioida kasvuun vaikuttavat tekijät, kuten aikanaan käytetyn taimimateriaalin alkuperän ja laadun soveltuvuus kyseiselle sijainnille ja kasvupaikalle, sekä tehdyt toimenpiteet. Eri puulajisekotteiden lyhyt- ja pitkäaikaisvaikutuksien seuranta on hidasta, ja tuloksia saadaan vasta usean kiertoajan jälkeen. Sekametsissä puulajien vaikutussuhteita toisiinsa ja maaperään tulee tarkastella monista eri näkökulmista.

Mielestäni lehtipuusekoitteen tutkiminen avaa uusia mahdollisuuksia muidenkin lehtipuulajien hyödyntämiselle ja tutkimiselle kotimaisessa metsänkasvatuksessa. Jokainen puulaji ja puulajiyhdistelmä on omanlaisensa ja mahdollisuudet ovat laajat. Monipuolisuus kaikessa, niin käytetyissä menetelmissä, kuin puulajeissa on mielestäni paras tapa varautua ympäristömuutoksiin ja samalla hyödyntää nykyisiä

parhaiksi havaittuja kasvatustapoja. Metsänkasvatuksessa katse kun on aina tulevassa ajassa.

Opinnäytetyöprosessi avasi silmiäni metsäntutkimuksen haastavuudesta, monipuolisuudesta, hitaudesta ja hienoudesta! Kotimaisen metsänhoidon kehittäminen vastaamaan metsänkasvatuksen moniin eri tavoitteisiin on kiinnostavaa. Sekametsät ovat vasta yksi keino, millä edistää metsien monimuotoisuutta ja turvata kestävyyttä. Tulevana metsänomistajana toivon pysyväni avoimin mielin erilaisille metsänkasvatusmenetelmille ja metsien käyttömahdollisuuksille.

Tuulia Lahtinen, MMM

TaSeMo: Hallituksen jäsenten yhteystiedot:

Matti Ilveskoski Puheenjohtaja

matti.ilveskoski@luukku.com

p. 0500 625 380

Markku Lahtinen

markkuilmari.lahtinen@gmail.com

p. xxxxxx

Mauri Inha, vpj.

mauri.inha@tasemo.fi

p. 040 579 4716

Tuomo Kuisma

tuomo.kuisma@metsagroup.com

p. 040 516 2979

Marja-Leena Lähteenmäki

marjal.lahteenmaki@gmail.com

p. 0400 994 584

Erkki Mäkelä

erkkimakela@gmail.com

p. 0400 622 427

Päivi Tunturi

paivi.tunturi@finnvera.fi

p. 050 460 5486